

ДОКЛАД

НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ
ПО ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ
НА СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Уважаеми г-н Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по Природни науки, математика и информатика предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за институционална акредитация на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 2 от ЗВО, чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА /20. 10.2016 г./ критерии за институционална акредитация на висшите училища в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.77, ал.2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ И ЗА СЪЗДАДЕНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ И СРЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ.2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1)
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
- V. ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ЗА СРЕДАТА ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ
- VI. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по	Решения	Номер и дата на протокол / дата на
-------------	----------------	---

ред		извършено действие
1.	Информация за решението от предходната акредитация	Протокол №22 от 25.10.2012 г. оценка - 9.59.
2.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №27 от 07.12.2017 г.
3.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС: проф. Степан Терзиян, проф. проф. Васил Скумриев, проф. Екатерина Павлова, проф. Даниела Сотирова, проф. Рая Мадгерова, доц. Рени Христова, докторант Вилиян Янакиев .	Протокол №2 от 25.01.2018 г.
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	26.02.2018 - 02.03.2018
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №8 от 16.04.2018 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПКПНМИ и изпращането му до СУ „Св. Климент Охридски“ за становище	Протокол №12 от 12.06.2018 г.
7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПКПНМИ предоставя доклада на АС	Протокол №14от 26.07.2018 г.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА КРЕДИТАЦИЯ

Въз основа на доклада на експертната група Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика (ПКПНМИ) констатира, че препоръките от предходната акредитация са изпълнени, както следва:

Препоръки:	Констатация на ПКПНМИ
ПРЕПОРЪКА 1: Периодично да се анализират и мултиплицират добри практики и решения по основни звена под формата на общо университетски нормативни документи,	Препоръката е изпълнена

стандарти и процедури с оглед на по-нататъшното усъвършенстване на управлението на университета.	
ПРЕПОРЪКА 2: Да се създаде система и база от данни за реализацията на възпитаниците на СУ „Св. Климент Охридски“.	Препоръката е изпълнена
ПРЕПОРЪКА 3: Да се увеличи количеството и функционалността на компютърно базираните услуги, предоставяни на студенти и преподаватели в посока подобряване на качеството на административното обслужване и университетските дейности.	Препоръката е изпълнена

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ И ЗА СЪЗДАДЕНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ И СРЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ.2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1) ¹

В структурата на Софийския университет функционират следните основни и обслужващи звена:

I. ОСНОВНИ ЗВЕНА:

- **16 факултета** (Факултет по славянски филологии, Факултет по класически и нови филологии, Исторически факултет, Философски факултет, Юридически факултет, Факултет по журналистика и масова комуникация, Факултет по педагогика, Факултет по начална и предучилищна педагогика, Геолого-географски факултет, Физически факултет, Факултет по математика и информатика, Факултет по химия и фармация, Биологически факултет, Стопански факултет, Богословски факултет, Медицински факултет);

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

- **3 департамента** (Департамент за информация и усъвършенстване на учители, Департамент за езиково обучение и Департамент по спорт);

II. ОБСЛУЖВАЩИ ЗВЕНА:

- **6 самостоятелни звена** (Университетска библиотека, Университетско издателство с печатница, Университетски център за информационни и комуникационни технологии, Научноизследователски сектор, Поделение „Социално-битово обслужване“, Университетски ботанически градини (София, Балчик, Варна);
- **21 центъра** с различен статут и функции (Университетски център по управление на качеството, Център за дистанционно обучение, Център на технологии на информационното общество, Център за икономически теории и стопански политики, Високотехнологичен бизнес център към СУ „Св. Климент Охридски“, Център за икономика и политика на Китай, Център за професионална обучение към СУ „Св. Климент Охридски“, Център за полярни изследвания, ЦСВП „Проф. Иван Дуйчев“; Център за образователни услуги; Център за източни езици и култури; Център по корейстика; Кариерен Център; Културен център; EURAXESS център за мобилност на учените; Мрежова Cisco Академия при СУ; Център за изследване на патристичното и византийското духовно наследство; Институт Конфуций в София; Approved Test Centre for the Oxford Test of English; Университетски център за изследване на религиите; Френско-германски център за приложни изследвания по икономика и управление и Рехабилитационни центрове);
- **Други звена** - радио и телевизия „Алма Матер“, Театър-лаборатория @лма @лтер, Музей на СУ; Музей по палеонтология и исторична геология; Музей по минералогия, петрология и полезни изкопаеми

В СУ „Св. Климент Охридски“ работят на трудов договор 1767 преподаватели, от които 345 професори, 586 доценти и 836 асистенти и главни асистенти. 186 от преподавателите са доктори на науките и 1308 доктори.

Обучението се води в 28 професионални направления, обхващащи 108 специалности и се обслужва административно от **13 отдела** („Образователни дейности“, „Научна и проектна дейност“, „Международно сътрудничество“, „Информация и връзки с обществеността“, „Секретариат и деловодство“, „Университетски архив“, „Човешки ресурси“, „Правен“, „Административно-счетоводно обслужване“, „Вътрешен финансово-административен контрол“, „Обществени поръчки“, „Имоти“, „Ремонти и снабдяване“) и **4 сектора** („Докторанти“, „ДК и продължаващо образование“, „Финансова политика“, „Предварителен финансов контрол“).

СТАНДАРТ 1: „ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО“

Критерий 1.1. ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности.

Констатации по изпълнение на критерий 1.1.А (редовна и задочна форма на обучение)

По 1.1.1. През акредитационния период в СУ са предприети мерки за по-ефективно и интензивно функциониране на системата за вътрешен одит. През 2016 г. е променено щатното разписание на Университетския център по управление на качеството и се обособява нова позиция – експерт вътрешни одити по качеството. През 2014 г. и през 2016 г. са проведени две обучения на групи от вътрешни одитори. Одитирането е извършено по определен годишен график с въпросници и програма за провеждане във всеки факултет. В доклади до съответните факултети са описани установените съответствия и несъответствия на дейността с работните документи, наблюдаваните „добри практики“, исканията за коригиращи действия и препоръки.

Разработен е Наръчник по качеството, чрез който се проследява състоянието в структурните звена на СУ и осигурява мерки за вземане на управленски решения за промяна.

В СУ се извършват периодични прегледи на ефективността на компонентите на Системата за управление на качеството (СУК). От ноември 2016 г. до март 2017 г. са проведени вътрешни одити за качеството на обслужване в сектор „Студенти“. Изготвени са одитни

доклади, които установяват и описват добри практики, както и някои препоръки за подобряване на обслужването на студентите. Направени са предписания за коригиращи действия, които факултетите да внедрят в работата на инспекторите в сектор „Студенти“. Преценено е да отпадне „приемното време“ в сектора, а работното време - да бъде и приемно време за студентите. На следния адрес: https://www.unisofia.bg/index.php/bul/universitet_t/upravlenie_na_kachestvoto/v_treshen_odit_po_kachestvoto се публикуват и се актуализират годишните планове и отчетни доклади, състави на комисиите по етика и комисиите по качество на различите равнища, контактите с академичния омбудсман и други материали за управление на качеството.

По 1.1.2. В СУ стриктно се спазват процедурите за развитие и атестиране на академичния състав и системата за формиране на работната заплата. С вътрешни правила са уредени и регулирани всички дейности, свързани с материалното и информационното осигуряване, административното обслужване, вътрешния ред и сигурността. Ефективността на установените норми и процедури се наблюдава и контролира на всички управленски нива.

Съгласно Наръчника по качеството на СУ проучването на мнението на работодателите и потребителите на научни продукти се прави веднъж на две години. Чрез мрежата EURAXESS през март 2017 г. е проведена анкета, която проучва връзката между академичното израстване на студентите в СУ и реализацията им в бизнеса.

По 1.1.3. Качеството на научноизследователската работа на академичния състав в СУ се измерва чрез препоръчителните критерии за академично израстване и чрез заложили високи критерии за наукометрични показатели в атестационните карти. Въведена е индивидуална атестация на научно-преподавателския състав с ясни критерии за атестиране на научната дейност с тежест една трета от цялостната оценка, базирани на информация за публикации, участия в проекти, ръководство на докторанти и участия в процедури по защиты и хабилитации.

Софийският университетът е разработил следните документи, свързани с научните изследвания - Стратегия за развитие на научните

изследвания в СУ „Св. Климент Охридски“, Стратегия за комерсиализация на научните резултати в СУ „Св. Климент Охридски“, Стратегия за прилагане и използване на резултатите от научноизследователската дейност на СУ „Св. Климент Охридски“ и Проект за Стратегия за развитие на СУ.

По 1.1.4. През 2016 г. е създаден Етичен кодекс за академично единство на СУ „Св. Климент Охридски“ и комисия, осигуряваща неговото прилагане. Въведена е практика резултатите от дейността на Етичната комисия да се представят веднъж годишно чрез отчет. През 2016 г. Комисията е разгледала два сигнала за плагиатство. С цел популяризиране на Етичния кодекс и прилагане на приетите етични принципи в работата на всички звена на университета, Етичната комисия формулира своите препоръки към Академичния съвет. Тези препоръки са насочени към насърчаване на развитието на организационна култура, ориентирана към непримиримост към прояви на академични измами и улесняване на следването на академичните етични правила във всички аспекти от дейността на факултетите.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1.Б (дистанционна форма на обучение) ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на ДФО като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности.

Софийският университет има разработена и публично оповестена Стратегия за развитие на електронното и дистанционното обучение. Тя дефинира посоката на развитие на тези форми на обучение и дава насоки за работа на управленския, академичен и административен състав, включен в проектирането, провеждането и осигуряването на качество на такъв вид обучение. Разработен е Правилник за планирането, организацията и провеждането на електронното дистанционно обучение в СУ „Св. Климент Охридски“ в съответствие с чл. 5 от Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

През 2016 г. е акредитирана дистанционна форма на обучение по

магистърска програма „ИКТ в образованието“ от професионално направление 1.2. Педагогика в СУ „Св. Климент Охридски“. Това дава възможност пред други факултети да започнат подготовка на свои програми – магистърски или бакалавърски, за акредитация в тази форма на обучение. Факултетите трансформират свои курсове и програми за дистанционно обучение.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 1.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 1 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

В СУ са създадени и функционират вътрешни структури за разработване и прилагане на политика за осигуряване на качеството, в които се включват преподаватели, студенти и всички заинтересовани страни. Основните академични дейности – образователна, научноизследователска и художествено-творческа, са регламентирани с правилници и с произтичащи от тях административни разпоредби. Съществува и се прилага политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението в рамките на националния и институционалния контекст. Гарантира се спазването на академичните свободи и са създадени условия за нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами.

Б) за дистанционна форма на обучение

В СУ има разработена и публично оповестена Стратегия за развитие на електронното и дистанционното обучение. Разработен е Правилник за планирането, организацията и провеждането на електронното дистанционно обучение в съответствие с чл. 5 от Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

Критерий 1.2. ВУ поддържа вътрешна система за качеството на обучението и на академичния състав, която включва и проучване на студентското мнение.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2.А (редовна и задочна форма на обучение)

По 1.2.1. В СУ ежегодно се провежда преглед по качеството, който отчита проблемите в прилагането на СУК и дава препоръки. Чрез

прегледите по качеството се установява необходимостта от разработване на допълнителните процедури „Процедура за атестиране на преподавателите“ и „Процедура за електронно анкетиране“.

Приети са нови регулативни документи, свързани с научноизследователската дейност, като „Стратегия за комерсиализация на научните резултати на Софийския университет“, „Правилник за защита на интелектуалната собственост“, „Правилник за проектната дейност“, „Правилник за прилагане на „Европейската харта на учените“ и „Правилник за прилагане на Кодекса за назначаване на изследователи“. Разработени са процедурни методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи както по факултети, така и общи за университета.

Във всички факултети се провеждат проучвания на студентското мнение, организирани от Университетския център по управление на качеството (УЦУК). Чрез проучванията се осигурява информация, която е основа за вземане на управленски решения за промени, свързани с обучението, организацията на учебния процес и административното обслужване. Проучването на студентското мнение се провежда от независим екип социолози, които са служители в специализираното звено за социологически проучвания – Лаборатория за анализи и проучвания към УЦУК.

Качеството на научноизследователската работа на академичния състав се измерва чрез препоръчителните критерии за академично израстване и чрез заложените критерии за наукометрични показатели в атестационните карти. Въведена е индивидуална атестация на научно-преподавателския състав с ясни критерии за атестиране на научната дейност.

Ефективно действащата система „Авторите“ (<https://authors.uni-sofia.bg/>) дава възможност за електронно събиране на информация за научната дейност на преподавателите и докторантите. В резултат на подобрената организация за подаване на данни към организациите, изготвящи световните рейтингови класации на университетите, Софийският университет за пръв път влиза в класацията THE (Times Higher Education) и се изкачва с 50 места в

класацията QS World University Rankings.

В СУ има официално приета и реално функционираща система за управление на качеството (СУК), разбираема и приемана от академичната общност. Тя е публична и е изградена специално за нуждите на университета. Съобразена е с основни принципни положения, заложи в стандарта БДС EN ISO 9001:2008 „Системи за управление на качеството. Изисквания“. СУК е формирана изцяло в съответствие с изискванията в стандартите за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG).

По 1.2.2. Организирането и протичането на вътрешните одити в СУ е регламентирано чрез „Процедура за провеждане на вътрешен одит“. Те са част от СУК и са описани в Наръчника по качеството на СУ. Ролята на Оперативната комисия за координация и контрол в СУ се извършва от Експертния съвет на Центъра по качеството. През 2014 г. и през 2016 г. са проведени две обучения на групи от вътрешни одитори по определен годишен график с въпросници и програма за провеждане за всеки отделен факултет.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2.Б (дистанционна форма на обучение)

ВУ поддържа вътрешна система за качеството на обучението в ДФО и на академичния състав, която включва проучване на студентското мнение.

Разработени са инструменти за оценка на качеството на електронното дистанционно обучение от страна на всички участници в него, както и от страна на контролиращите качеството му. Разширява се и се обогатява средата за развитие на дистанционно обучение. Във Факултета по начална и предучилищна педагогика разполагат със специализиран софтуер за подпомагане на обучението на зрительно затруднени студенти – „JAWS“ и „Гергана“ – българска версия на „JAWS“.

В рамките на проекта TeSLA са проведени изследвания на достъпността на електронната среда за обучение MOODLE и интегрираните в нея инструменти за автентичност на студентите и за антиплагиаризъм. Експертният съвет за дистанционно обучение провежда редовни заседания (на три месеца), като при необходимост се

провеждат и допълнителни работни срещи. Експертният съвет обсъжда, приема и препоръчва на Академичния съвет документи, свързани с планирането, провеждането, осигуряването на качеството дистанционното обучение. Центърът за дистанционно обучение (ЦДО) работи в сътрудничество с отдел „Образователни дейности“ и с Университетския център за управление на качеството. В СУ има изградена организация за управление и повишаване на качеството на ДФО (в съответствие с чл. 8 (2) от Наредбата за ДО) и на академичния състав. Преподавателите, ръководителят на програмата и ръководствата на факултетите получават обратна връзка за качеството на обучение чрез анкетата за проучване на мненията на студентите.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 1.2. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 1 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

В СУ действа ефективна вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на образованието като ролята на Оперативна комисия за координация и контрол в СУ се извършва от Експертния съвет към Центъра по качеството.

Б) за дистанционна форма на обучение

ВУ поддържа вътрешна система за качеството на обучението в ДФО и на академичния състав, която включва проучване на студентското мнение.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. ВУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и съответните специалности

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 2.1.1. Учебната документация на професионалните направления и съответните специалности е разработена в съответствие със стратегическите цели на СУ. Създадени са и действат процедури за разработване и одобряване на програмите за обучение, регламентирани в Правилника за образователните дейности в СУ. Програмите се обсъждат

от Учебна комисия, която е консултативен орган към Академичния съвет и се приемат от Академичния съвет. През периода януари 2012 г. – май 2017 г. са проведени общо 30 заседания на Учебната комисия за обсъждане на програми за обучение и на 34 заседания на Академичния съвет на СУ са обсъждани и утвърждавани програми за обучение.

По 2.1.2. Периодично се правят проучвания и анализи за потребностите от кадри на пазара на труда на регионално, национално и международно ниво. Системно се провеждат анкети за очакванията на потенциалните работодатели за знанията, уменията и компетенциите, които студентите получават в съответната програма на обучение. В много от факултетите (ФМИ, ФзФ, СтФ, ФХФ, ФКНФ, ФП) се изградени Кариерни центрове, които осъществяват активна информационна, консултантска и организационна дейност, провеждат анкетни проучвания за мнението и удовлетвореността на потребители на кадри от знанията и компетенциите на дипломираните студенти на СУ.

По 2.1.3. Софийският университет „Св. Климент Охридски“ обучава студенти в трите степени на висше образование „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“, в редовна, задочна и дистанционна форма на обучение, получили програмна акредитация по съответните професионални направления, специалности от регулираните професии и докторски програми:

В съответствие с интереса на кандидат-студентите и работодателите всяка година се разкриват нови бакалавърски и магистърски програми, които целят създаването на по-добри образователни и кариерни перспективи както за българските, така и за чуждестранните студенти, обучаващи се в СУ.

Тенденция в развитието на образователните дейности на СУ е увеличаването на броя на програмите с обучение на чужд език – предимно английски, което е една от дългосрочните цели на ръководството на Университета.

СУ има традиции в следдипломната квалификация и продължаващото образование, които се осъществяват от Департамента за информация и усъвършенстване на учители (ДИУУ), Департамента за езиково обучение (ДЕО) и Центъра за образователни услуги (ЦОУ).

По 2.1.4. Във факултетите на СУ функционира организация на учебните практики и стажове съобразно спецификата на отделните специалности.

Ефективност на практическото обучение се постига и чрез двустранните договори или споразумения за сътрудничество, в които са заложи и различни форми на практики, както и участие на партньорите на СУ в актуализирането на учебните планове. Добра възможност за допълнително практическо обучение е проект „Студентски практики“ (финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“, съфинансиран от Европейския социален фонд и управляван от МОН), в който активно участват студенти от различни специалности и преподаватели като академични наставници.

Независимо от постигнатите резултати и разширените възможности за практическа подготовка, в анкетните проучвания студентите изразяват желание и правят предложения за включване на повече практически занимания в учебни програми.

По 2.1.5. В СУ са създадени основни принципи на разработването, одобряването и актуализирането на учебната документация, регламентирани в Правилника за устройството и дейността на Софийски университет (чл. 159) и в Правилника за образователните дейности в СУ (Глава пета).

В Правилника за устройството и дейността на СУ (чл. 159, ал. 5) специално внимание е отделено на реда за разработване, одобряване и функциониране на междуфакултетски и междууниверситетски магистърски програми.

Наличен е общоуниверситетски стандарт за учебна документация. Като част от дейностите по разработване на образователни програми с преподаване на чужд език през 2014 г. са въведени и официални варианти на бланките за учебен план и учебна програма на английски език.

Създадена е и действа общоуниверситетска процедура за условията и реда за прилагане на Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ЕСТК) в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

Обучението за следдипломна квалификация в Софийския

университет се регламентира чрез Правилника за структурата и дейността на Сектора за следдипломна квалификация, който определя организацията на учебния процес; разработването и утвърждаването на учебната документация; структурата и управлението на сектора.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1.Б (дистанционна форма на обучение) ВУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и на съответните ДФОС (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на заинтересовани страни.

В СУ е налице организация за разработване и приемане на учебна документация в ДФО, действаща в съответствие с общите за всички форми на обучение изисквания и на основата на зададената от Правилник за планирането, организацията и провеждането на електронното дистанционно обучение в СУ „Св. Климент Охридски“ и Процедурата за ДФО към Правилника за образователните дейности в СУ. На основата на Система за осигуряване и повишаване на качеството на електронното дистанционно обучение (СОПКЕДО) в СУ са създадени образци на формуляри и инструменти за подготовка на учебната документация в ДФО.

Съгласно Процедурата за прилагане на системата за качество на дистанционната форма на обучение актуализиране на програмите се осъществява веднъж годишно.

Периодично се извършват анкетни проучвания за качеството на обучение в дистанционна форма. На студентите е предоставена достъпна информация за програмите в ДФО. Осигурени са информация и обучителни ресурси за студенти със специални образователни потребности.

В справочниците на СУ се публикува базова студентска и кандидатстудентска информация, които се актуализират и издават преди началото на всяка учебна година. При обявяване на прием в ДФО се включва цялата необходима информация - процедурите за прием, фазите на обучение, съпътстващите ги процеси и перспективите за кариерно развитие. Разработено е „Методическо ръководство за проектиране и

провеждане на електронно дистанционно обучение в Софийски университет“.

Проучват се нагласите и потребностите на студентите в бакалавърските програми на СУ за обучение в магистърски програми в дистанционна форма. Центърът за дистанционна форма на обучение поддържа добри чуждестранни и национални практики. В рамките на проект от програма на „Хоризонт 2020“ – ICT-2015-20 Technologies for better human learning and teaching - TeSLA „Адаптивна, базирана на доверието система за електронно оценяване на ученето“ (An Adaptive trust-based e-assessment System for Learning (TeSLA) (<http://tesla-project.eu/>) с консорциум от 18 партньори, са проведени пилотни изследвания на инструменти за автентикация на студентите и антиплагиатство по време на текущо оценяване и изпити в електронна среда. През академичната 2017/2018 учебна година продължават пилотните изследвания на системата TeSLA.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 2.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 2 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

СУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и съответните специалности при съдействието на заинтересовани страни. Независимо от постигнатите резултати и разширените възможности за практическа подготовка, в анкетните проучвания студентите правят предложения за включване на повече практически занимания в учебните програми.

Б) за дистанционна форма на обучение

На основата на Система за осигуряване и повишаване на качеството на електронното дистанционно обучение (СОПКЕДО) в СУ са създадени образци на формуляри и инструменти за подготовка на учебната документация в ДФО, която се одобрява, обновява и наблюдава.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Официално са приети методически стандарти за учебна

документация (учебни планове и програми) и стандарт (процедура) за промени в учебната документация, които са свързани със стимулиране на мотивацията и ангажираността на студента в процеса на обучение.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

В СУ е изграден Университетския център по управление на качеството (УЦУК), който извършва наблюдение и контрол за качеството на учебния процес, осъществяван във всички звена на Университета. Регулярно УЦУК съвместно със Студентския съвет (<https://students.uni-sofia.bg>) провеждат анкетни проучвания за качеството на обучението. Към УЦУК функционира Лаборатория за анализи и проучвания, която обработва резултатите от анкетите и дава информация за студентското мнение относно общата оценка на реалния учебен процес.

По 3.1.1. В СУ съществува задължително изискване за периодично актуализиране на учебната документация на всеки 5 години за всяка форма на обучение. В отговор на потребностите на пазара на труда в редица факултети учебните планове се актуализират преди началото на всяка учебна година. Разработването и актуализирането на учебните програми се извършва въз основа на стандартизиран формат – пакет „Стандарти учебна документация“. Препоръчително е студентите да бъдат привлечени за по-активно участие в изготвяне и актуализиране на учебните програми.

По 3.1.2. Преподавателите в СУ „Св. Климент Охридски“ мотивират активното участие на студентите в учебния процес като прилагат разнообразни съвременни форми и методи на обучение. Използва се общоуниверситетската информационна система E-Learn (<http://elearn.uni-sofia.bg>) за електронно снабдяване на студентите с учебни материали, която базирана на платформата Moodle.

На студентите са осигурени възможности за научноизследователска работа чрез включване в кръжоци, проекти, клубове, където под научното ръководство на преподавателите извършват иновативни изследвания и значимите резултати, от които се представят на научни

форуми и се публикуват в научни списания.

По 3.1.3. В Софийския университет действат правилници: ПУДСУ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ, Правилника за финансиране на проекти от университетския фонд „Научни изследвания“ към СУ „Св. Климент Охридски“ и други регулаторни документи, които регламентират изследователската работа на студентите и докторантите. Лабораторията за анализи и проучвания УЦУК периодично провежда анкетни проучвания на студентското мнение по въпросите за качеството на учебния процес и преподаването на преподавателите, като акцентира на профилиращите учебни дисциплини, резултатите от които се обсъждат на Катедрени, Декански и Факултетни съвети и са взети под внимание при промени в учебния процес.

Разработена е процедура за атестирането на преподавателите, включваща система от критерии за учебно-преподавателска дейност, научноизследователска дейност, участие в дейността на академичната общност и студентско мнение за преподаването. Оценяването по критериите става по единна за целия университет точкова система. Мнението на студентите за качеството на учебния процес се проучва чрез анкетна карта като факултетите избират начина на попълване – електронно или на хартия.

По 3.1.4. Процедурите за оценяване на студентите са в съответствие с нормативната база и са регламентирани в ПУДСУ и Правилник за образователните дейности в Софийския университет (ПОД). Формата на оценяването на студентите по изучаваните от тях дисциплини е регламентирана в учебния план на специалността и учебните програми на отделните дисциплини. Протоколите за всеки изпит се генерират от информационната система СУСИ 4, получават се от преподавателя чрез инспекторите в съответния факултет и се връщат по същия начин, като всеки издаден протокол има уникален номер. Индивидуални протоколи се издават на студенти, обучаващи се по индивидуален план.

По 3.1.5. В Софийския университет „Св. Климент Охридски“ функционира официална процедура за разглеждане на студентски жалби, регламентирана в Правилник за разглеждане на сигнали и жалби от

студенти и докторанти в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Към Студентския съвет на действия Комисия за сигнали и жалби, която приема и препраща отговора на всички сигнали и жалби, подадени от студенти както по административни въпроси, така и по проблеми с учебната и преподавателската дейност. Във факултетите съществува организация за събиране на жалби от студенти, които се разглеждат на Декански съвет, а при необходимост – и на Факултетен съвет. При сериозни нарушения на ПУДСУ от страна на обучаемите, Деканът докладва на Ректора на СУ за вземане на решение.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1.Б (дистанционна форма на обучение)

Официално са приети методически стандарти за учебна документация (учебни планове и програми) и стандарт (процедура) за промени в учебната документация, които са свързани със стимулиране на мотивацията и ангажираността на студента в процеса на обучение.

Създадена е организация за запознаване на академичния състав с нормативната уредба на ДФО и спецификата на учебната документация. Това става в рамките на Ден на отворените врати, който ЦДО провежда два пъти годишно.

В СУ са създадени и действат процедури за защита на персоналната информация за студентите и за преподавателите в използваните софтуерни системи за управление на учебното съдържание и учене. В тези процедури се регламентира дейността и политиката по сигурност на информацията в СУ. Гарантирането на сигурността на данните, функциониращи в системата на ДО се регламентира нормативно с помощта на *Инструкция за работа с регистрите и съхранение на лични данни в Софийски университет „Св. Климент Охридски“*.

В СУ достъпът до административни услуги е осигурен и по електронен път. Функционира система за достъп на студенти и преподаватели до всички основни информационни системи в СУ чрез единни административни пароли. Достъпът до всички съществуващи общо университетски системи е унифициран и става с едно

потребителско име и парола, ползвайки LDAP.

В Специализиран справочник са разписани правила, определящи начина на провеждане и достъпа до виртуални ресурси и дейности на дистанционните студенти

ДФО в СУ използва Електронната платформа MOODLE. За студентите, които не постигат задоволителен напредък, са предвидени допълнителни възможности за по-честа комуникация с преподавателите. При установяване на несправяне с ритмичността на задачите на тези студенти се предоставя възможност да работят самостоятелно по тях, независимо от приключилите срокове, като им се оказва индивидуална помощ.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 3.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 3 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

В СУ съществуват Университетски стандарти за учебната документация, които са представени детайлно в Системата за управление на качеството на образователния процес. Разработването и актуализирането на учебните програми в СУ се извършва въз основа на стандартизиран формат – пакет „Стандарти учебна документация”. Препоръчително е студентите да бъдат привлечени за по-активно участие в изготвяне и актуализиране на учебните програми.

Б) за дистанционна форма на обучение

ЦДО е разработил специфични документи и Процедура за прилагане на системата за качество на ДФО. Особеностите на учебната документация при ДФО са отразени в университетските стандарти и в Процедурата за ДФО към Правилник за образователните дейности в СУ.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И СЕРТИФИЦИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата - от приема на студентите включително до тяхната професионална реализация.

Констатации по изпълнение на Критерий 4.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 4.1.1. В Правилника за образователните дейности на СУ се регламентира цялостното административно обслужване на студентите от различните ОКС. В него се регулира приема на български и чуждестранни студенти от ЕС и други страни, учебната документация, организацията на учебния процес, практическото обучение и дипломирането на студентите. Съществуват много добри практики за информиране на кандидат-студентите и на студентите за възможностите, които осигурява СУ за обучение.

Университетът е сключил 350 договора за двустранно сътрудничество с университети от 69 държави.

По 4.1.2. Ежегодно се подготвя Правилник за прием за двете образователно-квалификационни степени – бакалавър и магистър. Публикува се информация за новите докторантури с изискванията за всяка конкретна специалност. След утвърждаването от Академичния съвет, Правилникът се публикува на интернет страницата на СУ, но се разпространява и в печатно тяло.

Създадени са добри условия чрез информационния и кариерен центрове за пряко информиране на студентите и обществеността с протичащите кандидатстудентски кампании и възможностите, които предоставят специалностите в СУ. Обменът на студенти и докторанти на СУ с университети от чужбина по международни програми за образователен обмен е значителен. Реализирането е възможно на базата на сключени от Университета двустранни договори с чуждестранни висши училища от всички континенти. В магистърска степен, съвместно с други университети програми се реализират европейски програми. През последните години се отчита спад в броя на новоприетите студенти.

По 4.1.3. Участието на студентите и докторантите в изследователска дейност е регламентирано в приети правилници на Университета и други регулаторни документи. Включването на студенти, предимно тези от магистърски програми и докторанти в изследователската дейност, води до повишаване на тяхната квалификация, удовлетворяват се в значителна степен изискванията на работодателите и се улеснява

реализацията им на пазара на труда.

През последните години участие в международни и национални научни форуми са взели около 10% за отделните основни звена от общия брой на докторантите и студентите. Публикациите на студенти и докторанти са 24,37% от публикациите на Университета за анализирания период.

По 4.1.4. В Университета има значителен обмен на студенти и докторанти по международни програми. Сключени са двустранни договори с чуждестранни висши училища от всички континенти за участие в програмите “Еразъм” и “Еразмус Мундус”. Студентска мобилност се осъществява и в рамките на докторантските училища и летни школи.

Във всяка една от учебните години броят на студентите, участвали в програмите за мобилност е над 300, като през учебната 2016-2017 г., 372-ма студенти са се възползвали от тази възможност. Общо 111 са българските докторанти, участвали в програмите за мобилност.

По 4.1.5. Създадена е административна система за регистриране на реализацията на завършилите студенти и докторанти на ниво Университет.

Броят на завършилите български студенти за периода 2011 -2016 год. в ОКС „бакалавър“ е 16 721 и в ОКС „магистър“ – 12 583.

Констатации по изпълнение на Критерий 4.1. Б (дистанционна форма на обучение) Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата за ДФО –от приема на студентите, включително до тяхната професионална реализация.

Мястото на ЦДО в организацията и провеждането на ДО е регламентирано от Правилника за устройството и дейността на СУ и от компонентите на Системата за осигуряване и повишаване на качеството на електронното дистанционно обучение. Учебните програми в трите форми на обучение - редовна, задочна и дистанционна са съпоставими по броя на кредити, имат еднакъв обем учебно съдържание и ползват еднакви ресурси.

Създадени са необходимите условия за провеждане на качествен учебен процес в ДФО: аудитории, оборудвани с техника за използване на информационни технологии и интерактивни форми при усвояване на учебния материал.

Дистанционната форма на обучение реализира равностойно целите на учебната програма с присъствената форма на обучение посредством електронната среда, онлайн системата за идентификация на студентите и софтуер да установяване на плагиатство.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 4.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 4 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

Създадени са условия за информиране и ориентиране на студентите за възможностите, които СУ предоставя за изграждането им като специалисти, както и за насърчаване на мобилността на студентите. Университетът е сключил 350 договора за двустранно сътрудничество с университети от 69 държави. Във всяка една от учебните години броят на студентите, участвали в програмите за мобилност е над 300, а на докторантите – над 110.

Б) за дистанционна форма на обучение

Създадени са необходимите условия за провеждане на качествен учебен процес в ДФО, който се реализира посредством електронната среда, онлайн системата за идентификация на студентите и софтуер да установяване на плагиатство .

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. ВУ има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, която е част от стратегията за развитие на институцията. Профил и квалификация на преподавателския състав.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 5.1.1. СУ „Св. Климент Охридски“ развива своя академичен състав съобразно утвърдена политика, която е част от общата стратегия за развитие. Основните нормативни документи, разкриващи политиката за

осигуряване на качествен академичен състав, са: Правилник за устройството и дейността на СУ „Св. Климент Охридски“, Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, Правилник за провеждане на пост-докторантура (научна специализация), Правилник за условията и реда за финансиране на научноизследователската дейност, Правилник за организация на дейността за повишаване на квалификацията на академичния и административен състав за провеждане на електронно дистанционно обучение, Стратегия за развитие на човешките ресурси в науката, Наръчник по качеството и други нормативни документи и стратегии.

Софийският университет реализира своята образователна, научноизследователска и художествено-творческа дейност с 1769 преподаватели. Хабилитираните преподаватели през 2017 г. заемат 55,5% от целия преподавателски състав, а нехабилитираните - 44,5%. От целия академичен състав 18,8% са професори, 36,7% - доценти, 29,4% - главни асистенти доктори и 15,1% асистенти.

Положителен е фактът, че през периода от 2012 до 2017 г. е подобрена възрастовата структура на хабилитирания академичен състав – докато през 2012 г. средната възраст е 55,3 г., то през 2017 г. тя е 54,8 г. Осигурено е необходимото възпроизводство на висококвалифицирани преподаватели и се проявява стремеж към привличане на млади учени.

По 5.1.2. В СУ се прилагат ясни правила и процедури за наемане на работа и създаване на подходящи условия за професионалното развитие на персонала. Обявяването на конкурси за заемане на академични длъжности се осъществява в съответствие със ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане. Основният ръководен университетски документ е Правилникът за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности. Методологията за заемането на преподавателски и научноизследователски длъжности е развита и в редица други документи, напр. Правилник за устройството и дейността, Правила за прилагане на Европейската харта на учените и кодекса за назначаване на изследователи в СУ „Св. Климент Охридски“, Правила за условията и реда за привличане на гост-преподаватели от страната и чужбина за извършване на учебна дейност, Стратегия за развитие на

човешките ресурси в науката и др.

Откриването на процедури за заемане на академични длъжности се инициира от основните звена. Конкурсите за заемане на академични длъжности задължително се планират. За привличане на качествени учени от целия свят обявите за конкурси се публикуват и на портала на Европейските учени.

В резултат от политиката за осигуряване на качествен академичен състав и прилагането на приетите правила са реализирани 933 конкурса. По академични длъжности те се разпределят по следния начин: 275 за длъжност „Доцент“, 170 за длъжност „Професор“, 297 за „Главен асистент“ и 191 за „Асистент“.

Създадени са и необходимите условия за научно израстване на академичния състав. През периода са придобили ОНС „Доктор“ 437 преподаватели (73 средно годишно) и научна степен „Доктор на науките – 73 преподаватели (12 средно годишно).

Професионалното развитие и израстване на преподавателския състав също се организира в съответствие с редица утвърдени нормативни документи, стратегии и Мандатната програма на Ректорското ръководство (2015-2019 г.). Създадени са благоприятни условия за кариерно развитие на преподавателите. Сектор „СДК и продължаващо образование“ реализира курсове за повишаване квалификацията на преподавателския състав. Обучението на академичния състав се организира от съществуващите структурни звена в университета – центрове и департаменти, предлагащи продължаващо обучение. Делът на преподавателите, участвали в различни форми за повишаване на квалификацията е близо 54%.

Качеството на обучението и научната дейност се осигурява финансово от държавна субсидия и собствени приходи. Извън определената в Закона за държавния бюджет субсидия през периода е предоставена и допълнителна целева субсидия. Собствените приходи се формират от такси за обучение, за КСК и СДК. Значителна част от приходите заемат трансферите по проекти, програми и договори, които са основната част от финансовия ресурс за осъществяване на научноизследователска дейност. Разходната част на бюджета на

университета показва най-голям дял на разходите към персонала (60% през 2012 г. до 68% през 2017 г.). Осигуряват се необходимите средства за осъществяването на научноизследователска и учебна дейност.

По 5.1.3. Ръководството на университета насърчава обмяна на преподаватели с други висши училища и научни организации с цел преподаване и научни изследвания. Външната мобилност се осъществява по повече от 350 договора за двустранно сътрудничество и по споразумения или програми за обмен с 33 международни научни организации, в които членува СУ. За подкрепа на международната мобилност в университета функционира EURAXESS център за кариерно развитие и мобилност на научните изследователи. Преподавателска и студентска и докторантска мобилност се осъществява и по програмите „Еразъм+“ и „Базилеус-Еразмус Мундус“. За периода са осъществени 278 мобилности на преподаватели по тези програми. За осъществяване на преподавателска мобилност по „Еразъм+“ са сключени договори със 103 програмни държави за 725 тематични направления. Сключени са 30 договора и за мобилност на студенти и персонал. Осъществявана е и входяща мобилност – приети са общо 102 чуждестранни лектори от различни висши училища и организации и 161 преподаватели по програмата „Базилеус-Еразмус Мундус“.

По 5.1.4. За поддържане на високо качество на академичния състав ефективно функционира система за атестиране и стимулиране. Атестирането се осъществява по общоуниверситетски стандарт и утвърдена процедура. Системата за атестиране е част от вътрешната система по качеството. То се извършва от факултетска комисия по атестиране по определени в Наръчника по качеството критерии и в рамките на утвърден план-график. Критериите могат да бъдат допълвани от Факултетните съвети според спецификата на структурното звено. Резултатите от проведеното атестиране на преподавателския състав през периода от 2012 до 2017 г. показват следното: атестирани общо 1534 преподаватели. От тях незадоволителна оценка са получили 1,4% от атестираните преподаватели, задоволителна – 4,8% от преподавателите и останалите 94% имат положителна оценка, което е показателно за високото качество на академичния състав и на неговата цялостна

дейност.

Възприет е подхода за диференцирано стимулиране на академичния състав в зависимост от постиженията, като са осигурени необходимите финансови средства. Стимулира се материално участието на млади учени в международни престижни научни, образователни и културни форуми. Стимулира се материално извършването на активна научна дейност, за високо качество на обучението, за повишаване на квалификацията, за научно ръководство и консултации на докторанти и специализанти и т.н.

Провеждат се периодично анкетни проучвания със студентите по ред, определен от Университетския център за управление на качеството и Лабораторията за анализи и проучвания към УЦУК – звено за социологически проучвания.

Организируют се ежегодни прегледи по качеството пред ректорското ръководство, регламентирани в Наръчника по качеството. *В резултат са проведени 7853 специализации и командировки в чужбина. Определени са и основни механизми за повишаване на качеството на обучение и научни изследвания.*

Отчитането на изследователската дейност на академичния състав се осъществява с годишните доклади на равнище общо събрание на основното звено и на университета. Отчети се изготвят и за МОН. За постигане на по-висока ефективност при отчитането са разработени и усъвършенствани три информационни системи за електронно отчитане на научноизследователската дейност – Система „Проекти“, Система за вътрешни проекти по Фонд „Научни изследвания“ на СУ, Система „Авторите“. *За периода от 2012 до 2017 г. са отчетени 86 бр. национални и 58 бр. международни изследователски проекти, обслужвани от НИС на университета. През същия период са отчетени 1281 проекта по университетския Фонд „Научни изследвания“. Основните звена на СУ отчитат за периода 2716 научноизследователски проекти.*

Констатации за изпълнение на критерий 5.1.Б (дистанционна форма на обучение)

ВУ има разработена политика за развитие на научно-преподавателски състав, осигуряващ ДФО, която е част от стратегията за развитие на институцията.

Налична е ясна политика за създаване и развитие на научно-преподавателски състав, чрез който се осигурява електронно и дистанционно обучение.

В рамките на тези 10 проекта с продължение 2 години чрез системно обучение е повишена квалификацията на общо 456 преподаватели от почти всички факултети на СУ в областта на електронното и дистанционно обучение. В резултат преподавателите са придобили необходимите компетенции и са създадени онлайн ресурси (ръководства, видеолекции и видеоръководства) за работа в електронната учебна среда, за създаване на е-съдържание, за онлайн работа със студентите. Като приложение към Правилника за организация на дейностите по повишаване на квалификацията на академичния и административен състав за провеждане на електронно дистанционно обучение са разработени „Компетенции на онлайн преподавател и администратор на електронно дистанционно обучение“, които са неразделна част от този правилник. Информация за курсовете е предоставена на вътрешната страница на ЦДО на уеб сайта на университета. Разработени са методически ръководства в помощ на преподавателя. Правилникът предвижда „поддържането и повишаването на квалификацията „Онлайн преподавател“ и „Администратор на електронно дистанционно обучение“ да се взема под внимание при атестирането на академичния и административен състав. Към функциите на Центъра за дистанционно обучение се отнася и изучаването и разпространяването добрите практики в използването на електронното и дистанционното обучение.

Утвърдена е нормативна база за формиране на академичната натовареност на преподавателския състав при участие в ДФО. С решение на АС са приети показатели за планиране и отчитане на преподавателската заетост в редовна, задочна и дистанционна форма на обучение в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“, и бланка за индивидуален план и отчет. При обучение в дистанционна форма сборът от присъствените аудиторни часове и тези в електронна среда е равен на броя на часовете за аудиторна заетост при редовна форма на обучение. С решението се осигурява равнопоставеност в натоварването на преподавателите при обучение в редовна и дистанционна форма. С този

акт се стимулира академичния състав за участие в дистанционното обучение.

Създадени са необходимите условия за повишаване на квалификацията на административния и техническия персонал, ангажиран в провеждане на дистанционна форма на обучение. Разработени са курсове и са проведени обучения на този персонал по факултети. Правилникът за организация на дейностите по повишаване на квалификацията на академичния и административен състав за провеждане на електронно дистанционно обучение предвижда обучението и квалификацията на три вида специалисти: Системен администратор за технологично осигуряване на системите за ЕДО; Администратор за текущо подпомагане на преподаватели и студенти при провеждане на ЕДО; Служител за административно обслужване на процеса на ЕДО.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 5.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 5 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

През периода от 2012 до 2017г. са настъпили положителни изменения в квалификационната структура на академичния състав. Средната възраст на хабилитирания академичен състав е 55г. Осигурено е необходимото възпроизводство на висококвалифицирани преподаватели и се проявява стремеж към привличане на млади учени. В резултат от политиката за осигуряване на качествен академичен състав и прилагането на приетите правила са реализирани 933 конкурса. Създадени са необходимите условия за научно израстване на академичния състав. През периода са придобили ОНС „Доктор“ 437 преподаватели и научна степен „Доктор на науките – 73 преподаватели. Делът на преподавателите, участвали в различни форми за повишаване на квалификацията е близо 54%. За подкрепа на международната мобилност в университета функционира EURAXESS център за кариерно развитие и мобилност на научните изследователи. За периода са осъществени 278 мобилности на преподаватели по сключени договори със 103 програмни държави за 725 тематични направления. Сключени са 30 договора и за мобилност на студенти и персонал. Атестирани са

общо 1534 преподаватели. От тях незадоволителна оценка са получили 1,4%, задоволителна – 4,8% и 94% имат положителна оценка. За периода са отчетени 86 бр. национални и 58 бр. международни изследователски проекти, обслужвани от НИС на университета и 1281 проекта по университетския Фонд „Научни изследвания“.

Б) за дистанционна форма на обучение

В рамките на тези 10 проекта с продължение 2 години чрез системно обучение е повишена квалификацията на общо 456 преподаватели от почти всички факултети на СУ. Като приложение към Правилника за организация на дейностите по повишаване на квалификацията на академичния и административен състав за провеждане на електронно дистанционно обучение са разработени „Компетенции на онлайн преподавател и администратор на електронно дистанционно обучение“. Утвърдена е нормативна база за формиране на академичната натовареност на преподавателския състав при участие в ДФО. Създадени са необходимите условия за повишаване на квалификацията на административния и техническия персонал, ангажиран в провеждане на ДФО.

Критерий 5.2. Научноизследователска, художествено-творческа и спортна дейност на академичния състав и участието на обучаваните в тази дейност

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 5.2.1. В СУ е изградена и функционира научноизследователска инфраструктура. Осъществяването на научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност се регламентира в университетски правилници, стратегии, Наръчника по качеството, Мандатната програма на ректорското ръководство и Етичния кодекс. В подкрепа на научноизследователската дейност функционират 19 научноизследователски центъра и лаборатории. Резултатите от научните изследвания, иновационната и проектната дейност се публикуват в периодични издания и са достъпни на сайта на СУ в категорията „Наука“ и в секциите „Информация за най-добрите постижения“, „Научни издания“ и „Научни прояви“.

За осъществяване на НИД са сключени близо 350 международни договори и споразумения с държави от целия свят. Университетът е член на 33 международни научни организации и мрежи. Преподавателите участват в международни екипи за научни изследвания на базата на 1239 договора.

Осъществяваната научноизследователска дейност е тясно свързана с образователната дейност. През следакредитационния период преподавателите отчитат 10663 участия в научни и образователни форуми. Съвместните публикации на преподавателите със студенти и докторанти са 1721. Студентите и докторантите имат 6198 участия в национални и международни научни и образователни форуми, 2699 публикации в национални научни издания, 1277 публикации в международни научни издания и 2635 участия в научни проекти.

Връзката между наука и образование се реализира и посредством докторантското и постдокторантското обучение. Докторантското обучение се осъществява в рамките на 189 акредитирани докторски програми в 24 професионални направления. Броят на зачислените докторанти в следакредитационния период е 1965. Защитилите докторанти са 982, а отчислените с право на защита - 737 докторанти. Качественото обучение на докторанти е предпоставка за осигуряване на приемственост на преподавателския състав.

По 5.2.2. Резултатите от научно-проектна дейност разкриват наличието на значителен брой проекти, разработвани от Научноизследователския сектор (НИС) и от основните звена с финансиране от университетския фонд за научни изследвания, от университетския фонд за стратегическо развитие, от национални и международни програми. През наблюдавания период НИС отчита 1204 проекта - национални (на МОН), европейски и по заявка от индустрията и 2 заявки за издаване на патент. Общо за периода университетът отчита реализирани 2716 научни проекти - 1036 вътрешно университетски, 935 национални и 745 международни. Особено значимо за научната проектна дейност е участието на университетски колективи в проекти в рамковата програма „Хоризонт 2020“, в Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020“.

СУ отчита значителна публикационна дейност на преподавателския състав независимо от намаляващата субсидия за изследвания и издателска дейност. Университетското издателство с печатница осигурява условия за публикуване на научните резултати. Стимулира се публикуването на научни резултати в престижни наукометрични бази данни – Scopus, Web of Science и др. Публикационната дейност се отчита ежегодно под различни форми и на различни равнища – от преподавателския състав и от съответните ръководства.

През периода академичният състав отчита 17220 публикации – 9,73 публикации на един преподавател. Общият брой на публикациите в реферирани издания е 6693 – 3,78 публикации на един преподавател. Относителният дял на публикациите в реферирани издания спрямо общия брой на публикациите е близо 39%. Преподавателският състав притежава висок цитатен статус. Справката за цитиранията на научните трудове в различни издания показва 150236 цитирания за периода (близо 85 на един преподавател). От тях цитиранията в реферирани издания са 139964 (над 79 на един преподавател). Цитатният статус в международните бази данни разкрива 16202 цитирания в Web of Science (по 9,2 цитирания на преподавател) и 69670 в Scopus (по 39,4 цитирания на преподавател). СУ има h-index=59 по Web of Science и h-index=111 по Scopus. Висок е броят на цитиранията и h-индексът в международната база данни Russian Science Citation Index (RSCI) – 29114 цитирания и h-index=64.

Създадени са условия за привличане на студентите и докторантите в художествено-творческата и спортната дейност. За наблюдавания период се отчитат 1702 художествено-творчески и спортни изяви на преподавателите от всички факултети. Художествено-творческите и спортните изяви на студентите и докторантите за периода са 1884.

Развита е иновационната и патентна дейност. Иновационната дейност се представя с 63 резултата за патенти, внедрени научни разработки и др.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 5.2. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 5 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

В СУ е изградена и функционира научноизследователска

инфраструктура. За осъществяване на НИД са сключени близо 350 международни договори и споразумения с държави от целия свят. Университетът е член на 33 международни научни организации и мрежи. Преподавателите участват в международни екипи за научни изследвания на базата на 1239 договора. За осъществяване на НИД са сключени близо 350 международни договори и споразумения с държави от целия свят. Университетът е член на 33 международни научни организации и мрежи. Преподавателите участват в международни екипи за научни изследвания на базата на 1239 договора. Докторантското обучение се осъществява в рамките на 189 акредитирани докторски програми в 24 професионални направления. Броят на зачислените докторанти в следакредитационния период е 1965. Защитилите докторанти са 982, а отчислените с право на защита - 737 докторанти. Качественото обучение на докторанти е предпоставка за осигуряване на приемственост на преподавателския състав.

Общо за периода университетът отчита реализирани 2716 научни проекти - 1036 вътрешно университетски, 935 национални и 745 международни.

Общият брой на публикациите в реферирани издания е 6693. Преподавателският състав притежава висок цитатен статус. Забелязани са 150236 цитирания за периода (близо 85 на един преподавател). От тях цитиранията в реферирани издания са 139964 (над 79 на един преподавател). СУ има h-index=59 по Web of Science и h-index=111 по Scopus.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1. ВУ осигурява и развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейност, както и поддържа среда за дистанционно управление .

Констатации за изпълнение на критерии 6.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 6.1.1. Софийският университет „Св. Климент Охридски” притежава и управлява разнообразна материална и техническа база на територията на цялата страна. В него функционират уникални центрове

с национално представителен и с международно признат статут.

В СУ „Св. Климент Охридски” са осигурени достатъчно аудиторна и лабораторна площи и работни места на 1 студент. Преподавателите разполагат с достатъчна лабораторна площ за изследователска дейност. Има значителен обем библиотечни и информационни ресурси.

Центърът за дистанционно обучение, както и тези, създадени към отделните факултети в електронната среда MOODLE поддържат над 10 000 електронни учебни курса и информационни материали, виртуални библиотеки и връзки с външни информационни сайтове и ресурси. Електронните учебни ресурси в СУ позволяват отдалечен достъп на студентите в присъствена и в дистанционна форма на обучение, както и са с високо качество, като отговарят на „Стандарти за качество на електронните учебни ресурси“. Библиотеката разполага с лицензи за водещи софтуерни програми и съответния хардуер. За читатели със специални потребности в експлоатация са софтуерни продукти като NVDA и SpeechLab. От общо 891 читателски места, 169 са компютъризирани, а от общо 2 615 355 библиотечни единици на хартиен носител, 347 203 са сканирани в електронен вид. В сградите на СУ има безжични мрежи.

По 6.1.2. Всеки дипломант и докторант в СУ има научен ръководител за разработване на дипломна работа или дисертационен труд. Всеки новоприет випуск на всяка специалност в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в СУ има избран курсов ръководител, който осигурява диалога по възникнали запитвания и затруднения Преподаватели от СУ активно се включват като академични наставници по проект „Студентски практики“. В първа фаза по проекта са се включили 334, а във втората фаза - 320 преподаватели като академични наставници и работят с над 2200 студенти, които реализират практика в реална работна среда и взаимодействие между образование и бизнес – потенциални работодатели. Мобилността на студентите между системите на висшето образование в СУ е подпомагана от специално назначени във всеки факултет координатори по програма Еразъм и по Еразъм+ (2014-2020 г.).

СУ „Св. Климент Охридски” осигурява необходимия човешки и финансов ресурс за реализиране на мобилност с цел обучение и

практика. Това повишава възможностите за прилагане на новаторски практики в обучението и преподавателската дейност. В подкрепа на мобилността на студенти и преподаватели, в СУ „Св. Климент Охридски“ функционира EURAXESS Център за мобилност и кариерно развитие на изследователите. СУ предлага благоприятни възможности за включване в образованието и на лица със специални образователни потребности и с увреждания.

По 6.1.3. Университетът стимулира поддържането на качеството и високата компетентност на административния състав на основание ПУДСУ и Правилник за организация на дейностите по повишаване на квалификацията на академичния и административен състав за провеждане на електронно дистанционно обучение в СУ.

Регулярно се провеждат обучения на инспекторите във връзка с функционалните възможности на Системата за управление на студентската информация. През 2014 г. е проведено обучение за вътрешни одитори, на което са обучени 36 служители и преподаватели от администрацията и от различни звена и факултети на СУ.

По 6.1.4. В периода на акредитация, в СУ се е подобрила материално-техническата база, модернизирани са и са разкрити нови учебни бази и компютърни кабинети. Повечето учебни зали са оборудвани с интерактивни бели дъски, проекционни устройства за свързване с лаптопа на преподавателя, функционират електронни и дистанционни форми на обучение и отдалечен достъп до информационни и учебни ресурси. Популяризират се и се интегрират в преподаването и обучението резултатите от научноизследователската дейност на преподавателите, членове на международни организации и научни проекти. Софийският университет е член на 33 международни и световни организации. Това позволява да се следват световните тенденции в осигуряването на ресурси за прилагане на новаторски практики в обучението и преподавателската дейност.

С подписана декларация за присъединяване към принципите на *Европейската харта за изследователите и Кодекса за поведение при наемането им* Университетът се е ангажирал за осигуряване на среда за върхови постижения в научните изследвания. Софийският университет

гарантира финансова осигуреност на новаторските практики в обучението и преподавателската дейност. Общо по ОП „Развитие на човешките ресурси“ финансираните проекти са за 12 687 370 лв. В други класирани проекти, Софийският университет е партньор.

Констатации по критерии 6.1. Б. (дистанционна форма на обучение)
ВУ осигурява и развива материално-техническа и информационна база, необходима за провеждане на учебно-преподавателската дейност в ДФОС, както и подходяща интегрирана система за ДО (в съответствие с чл. 9, ал. от Наредбата за ДО).

СУ използва виртуална среда за обучение, която отговаря на потребителските очаквания на обучаваните. Интерфейсът на виртуалната среда MOODLE за обучение в Софийският университет е лесен за работа, като обучаемите имат достъп до материали от много различни видове: видео, аудио, текст, файл, тест. За всеки курс съществуват и форум (offline връзка) и чат (online връзка) за осигуряване на комуникацията между обучаваните в ДФО и членовете на съответния преподавателски екип. Платформата за ДФО отговаря на потребителските очаквания и тяхната удовлетвореност се оценява чрез провеждане на анкетни проучвания.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 6.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 6 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

СУ притежава и управлява разнообразна материална и техническа база на територията на цялата страна, осигурява и съхранява информационни ресурси по всички професионални направления, в които реализира обучение и научноизследователска дейност. Функционират уникални центрове с национално представителен и с международно признат статут. Осигурени са възможности и финансови средства за прилагане на новаторски практики в обучението и преподавателската дейност и за повишаване компетенциите на персонала при административното обслужване на студентите.

Б) за дистанционна форма на обучение

Софийският университет осигурява и развива материално-техническа и информационна база, необходими за провеждане на

учебно-преподавателска дейност в ДФО, както и подходящо интегрирани системи за дистанционно обучение.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА.

Критерий 7.1. ВУ съобразно своята мисия събира и анализира информация за дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. (редовна и задочна форма на обучение)

По 7.1.1. В СУ има ясно разбиране за това, че управлението на информацията е основен процес в политиката за управление на качеството на университета. Организацията на учебно-преподавателската, научноизследователската и художествено-творческата дейност и свързаните с тях процедури по управление на информацията в СУ са регламентирани със съответните нормативни документи и организационни разпоредби, приети и утвърдени от органите за управление на университета. Вътрешно-нормативната база на СУ се състои от 56 правилника, вътрешни правила, стандарти и инструкции, които регламентират всички страни на функционирането на институцията. Основните документи са публикувани в интернет-страницата на СУ <https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitett>. Има подробна, достъпна и посещавана страница за управление на качеството https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/upravlenie_na_kachestvot_o.

По 7.1.2. Използват се различни методи и форми за събиране на информация във факултети и други звена. Констатира се, че студентите и служителите са ангажирани навсякъде с осигуряване и анализиране на информация и планиране на проследяващи дейности.

Констатира се, че в СУ се обобщава и се вземат предвид мнението и изводите от включените в екипите на вътрешните одитори представители на студенти, синдикални и потребителски организации. В университета и факултетите се събира и анализира информация за наличие учебни ресурси, включително и финансови, в подкрепа на

кариерното развитие на студентите и на завършилите и това е неотменима цел в стратегията на институцията. Удовлетвореността на студентите от качеството на обучение е отчитана при регулярни и разнообразни проучвания най- малко веднъж годишно. Констатирано е, че има обратна връзка и информираност за проученото мнение и препоръките от представители на потребителите на кадри и работодателите при предприемане на мерки и действия за подобряване практическото обучение на студентите.

По 7.1.3. Проучването на мнението на работодателите и потребителите на научни продукти в СУ се прави веднъж на две години. Чрез мрежата EURAXESS през март 2017 г. е проведена анкета, която проучва връзката между академичното израстване на студентите в СУ и реализацията им в бизнеса.

В рамките на Проект №BG051PO001-3.1.08-0010 „Усъвършенстване на системите за управление в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ като ключ за повишаване качеството на университетските дейности и услуги“ през 2014 г. се осъществяват проучване „Нагласи и оценки на фирми, организации и институции, потребяващи научни продукти на СУ „Св. Климент Охридски“ и перспективи пред бъдещото им партньорство с Университета“ и социологическо изследване „Нагласи и оценки на работодателите за качеството на партньорските връзки и професионалната подготовка на възпитаниците на СУ „Св. Климент Охридски“.

Мнението и препоръките на работодателите и потребителите на кадри за подобряване практическото обучение на студентите и успешната им професионална реализация се събира, анализира и обобщава и чрез персонални допитвания до отделни представители на индустрията, бизнеса и практиката.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 7.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 7 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

В СУ се обобщава и се вземат предвид мнението и изводите от включените в екипите на вътрешните одитори представители на студентите, синдикалните и потребителските организации. В рамките на Проект №BG051PO001-3.1.08-0010 „Усъвършенстване на системите за

управление в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ като ключ за повишаване качеството на университетските дейности и услуги“ през 2014 г. са проведени анкетни проучвания сред работодатели за идентифициране на изисквания им към подготовката на студентите.

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за приети програмни документи и учебна документация; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на студентите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1.А (редовна и задочна форма на обучение)

По 8.1.1. В СУ има ефективно работещ отдел „Информация за обществеността“ със специалисти по реклама и комуникации. Функционалната компетентност на отдела е да организира и координира предоставянето на информацията на медиите като структурно звено на централната университетска администрация. Основно задължение на отдела, чрез което се гарантира точността и актуалността на информацията, е нейното публикуване на интернет страницата на СУ в секция „Новини“, рубриката „Новини и събития“.

Информацията, публикувана на официалната интернет страница на СУ (<https://www.uni-sofia.bg>), е изключително богата, разнообразна и актуална, като адекватно представя лицето на тази най-голяма академична институция. Заглавната страница представя актуалната към момента на отварянето ѝ информация за различни дейности. Това се постига чрез извеждането на рубриките „Актуално“, „Новини и събития“ и „Предстоящи събития“. Организацията на структурата на интернет страницата е съобразена със спецификите на дейностите. В самостоятелни рубрики са изведени представянето на университета и неговите структури (рубрика „Университетът“); информацията, свързана с приема на студенти и докторанти (рубриките „Прием“ и „Образование“); както и информацията от значение за преподавателите и обучаемите (в рубриките „Наука“ и „Студенти“).

Преобладаващата част от факултетите и департаментите имат собствени интернет страници (напр. Философският факултет,

Юридическият факултет, Факултетът по класически и нови филологии, Факултетът по славянски филологии, Факултетът по начална и предучилищна педагогика, Факултетът по математика и информатика, Департамент за езиково обучение и Департамент за информация и усъвършенстване на учители). Достъпът до тях се осъществява както директно, така и през официалната страница на СУ, рубриката „Университетът“, секциите „Факултети“ и „Департаменти“.

По 8.1.2. Информация за постиженията на преподаватели и студенти в научноизследователската, художественотворческата, изпълнителската и спортната дейност се представят със специални правила в ПУДСУ. Оказва се съдействие за публикуване на научните постижения на членовете на академичния състав в български и чуждестранни научни издания и се стимулира издаването на научни списания на факултетите.

Годишникът на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ е най-старото печатно периодично издание на СУ. Той се издава на хартиен носител от Университетското издателство с печатница „Св. Климент Охридски“ (УИП) (собствен ISBN 978-954-07).

Все по-голямо приложение намира предоставянето на информация за постиженията на преподаватели и студенти в електронни издания. НИС на СУ издава *електронен журнал „Хоризонти“*. Информацията за научната дейност на академичния състав се публикува и на официалната интернет страница на СУ в рубриката „Наука“. Рубриката е организирана в множество секции. В секцията „Научни издания“ са поставени връзки за бърз достъп и до електронните издания. В секцията „Статии, публикации и научни трудове“ е поставена връзка за бърз достъп до системата за научноизследователска информация (СНИИ) на СУ. Работата с нея се осъществява по реда, предвиден в Правила за работа със системата за научноизследователска информация (СНИИ) в СУ.

По 8.1.3. Достъпът до информацията за международната дейност на СУ е организиран на две нива – чрез официалната страница на СУ и чрез самостоятелните интернет страници на неговите структури. На официалната страница на СУ е създадена самостоятелна секция „Международна дейност“. Информацията в нея е организирана в подсекции, които включват обща информация за структурата в

централната администрация на СУ - отдел „Международна дейност и протокол“. В отделни подсекции е публикувана информация за чуждите партньори на СУ, за организациите, в които СУ членува и за програмите за мобилност в областта на висшето образование – Еразъм+ и Еразмус Мундус.

По 8.1.4. Въз основа на вътрешната си системата за управление на качеството (СУК) СУ и на препоръките от САНК, в рамките на отчетния период са извършени вътрешни одити на отдел „Студенти“ във факултетите. В същия период в УЦИКТ (Университетския център за информационни и комуникационни технологии) е извършен вътрешен одит на виртуалните машини – текущо състояние и предприемане на мерки за прехвърляне към операционни системи с актуална поддръжка по отношение на сигурността. Наред с това НИС извършва ежегодни одити по ресертифициране по системата за управление на качеството ISO 9001.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 8.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 8 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

Публикуваната информация за всички дейности в университета е ясна, своевременна, точна, обективна и достъпна и се обновява редовно. Информация за постиженията на преподаватели и студенти в научноизследователската, художественотворческата, изпълнителската и спортната дейност се представят със специални правила в ПУДСУ. Достъпът до информацията за международната дейност на СУ е организиран на две нива – чрез официалната страница на СУ и чрез самостоятелните интернет страници на неговите структури.

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ.

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии.

Констатации за изпълнение на критерии 9.1 А (редовна и задочна форма на обучение)

По 9.1.1. При актуализацията на учебните програми на всички специалности се вземат предвид промените в икономическите и социалните потребности на обществото. Отчита се и мнението на партньорите, при които практикуват, стажуват или вече работят студенти и възпитаници на СУ. Основа на планирането и осъществяването на промени е информацията, която се получава от Лабораторията за анализи и проучвания към Университетския център по управление на качеството.

По 9.1.2. Учебните планове и учебните програми на Софийския университет се актуализират в съдържателен аспект практически всяка академична година. С част от промените в образователните програми се цели отстраняване на установени структурни недостатъци или несъответствия с настъпили промени в нормативната уредба. С частични промени, учебните планове и програми са привеждани в съответствие с очакванията на студентите и изискванията на работодателите. В сайтовете на съответните факултети са оповестени учебните програми. За различните факултети броят на проучените програми, за които е констатирана необходимост от актуализация е различен. Най-често актуализациите са с цел привеждане в съответствие със ЗВО и Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“.

В прегледа на учебните програми участват представители на Студентския съвет на СУ и съответните факултетни студентски съвети (ФСС) като в различните факултети активността е различна. Например във Факултета по математика и информатика при обсъждане и приемане на учебните планове и учебните програми ефективно участват всички студенти от ФСС на ФМИ (35 на брой). Във Физическия факултет участие вземат упълномощени представители на общо 7 работодатели. Във Факултета по педагогика участват представители на общо 12 работодатели – училища и социални институции. Във Факултета по химия и фармация част от учебните програми на специалност „Фармация“ и тези на магистърска програма „Козметика и битова химия“ са изготвени с работодатели от съответната област.

По 9.1.3. Върху образователните програми на Университета се

осъществява регулярен мониторинг, с който се отчита натрупания опит, мнението и желанията на преподаватели, студенти и изискванията на работодатели. Съпоставят се добри практики на водещи европейски и световни академични институции.

По 9.1.4. При промяна в учебните програми се използват разнообразни форми на събиране на мнения, препоръки, изисквания и др. на работодателите по отношение на теоретичната и практическата подготовка на студентите. С цел предлагане на трудовия пазар на квалифицирана работна сила, в учебни програми се увеличават практическите занимания. Промените са съобразени с проучванията относно и анализ на пазара на труда.

По 9.1.5. В СУ са установени правила и процедури за участие на преподаватели, студенти и работодатели под различна форма при обсъждане на необходимостта от актуализиране на учебните планове и програми. СУ се стреми в дейностите по мониторинг и ревизиране на учебните програми да участват всички заинтересовани страни - преподаватели, студенти и работодатели. Ценен участник при тези дейности и консултации са алумните на СУ. Централната администрация съгласува обсъждането и актуализирането на образователните процеси на между факултетно ниво, за да отговарят всички учебни планове и програми на концепцията и мисията на СУ и на европейските образователни принципи и норми.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 9.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 9 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

При актуализацията на учебните програми на всички специалности се вземат предвид промените в икономическите и социалните потребности на обществото. Учебните планове и учебните програми на СУ се актуализират в съдържателен аспект практически всяка академична година. В СУ са установени правила и процедури за участие на преподаватели, студенти и работодатели под различна форма при обсъждане на необходимостта от актуализиране на учебните планове и програми като в различните факултети активността е различна.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. ВУ осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1.А (редовна и задочна форма на обучение)

По 10.1.1. За периода 2012–2017 г. отделните професионални направления по факултети са били оценявани по график и са получили акредитации от НАОА.

СУ „Св. Климент Охридски“ е включван ежегодно в престижни световни- класации на университетите: Ranking Web of Universities – към 1.01.2017 г. СУ е на 813-то място в света (840-то място през 2012 г.) и е на 29-то място в Централна и Източна Европа, като е на първо място сред класираните български университети; Times Higher Education (THE) – през 2016 г. СУ влиза за пръв път в престижния британски рейтинг THE 2017 BRICS & Emerging Economies, където е класиран в групата между 201-250-мо място от общо 300 признати европейски университета; QS World University Rankings (WUR) – през март 2017 г. единственото българско присъствие сред световните университети (класиран е в общата група 651-700 и в частната група 251-300 - за развитие на модерната лингвистика). В U-Multirank – многоаспектната рейтингова класация на университетите - СУ е представен с всички свои научни области и професионални направления.

Някои факултети на СУ са получили външна оценка и признание на своята специфична учебна дейност: Стопанският факултет има сертификати за международна акредитация от Association of Certified Public Accountants International (ACPEI) и от Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW). Факултетът по класически и нови филологии е избран два пъти за член на мрежата за „Европейска магистърска степен по превод“ (European Master's in Translation – EMT).

Външна оценка и признанието за качеството на обучението и на изучаваните специалности в СУ е видима от водещата му позиция според *Рейтинговата система на висшите училища в България (МОН)*.

През 2015 г. Софийският университет е отличен с наградата SciVal на научното издателство Elsevier (собственик на Scopus) за най-високо качество на научната продукция. През 2016 г. Университетът е удостоен с

награда за българска научна организация с най-голям брой научни публикации, съгласно данните от Web of Science, както и с наградата на Thomson Reuters „за най-добрите резултати на българска институция по физика“, постигнати от изследователи от Физическия факултет. През този период нараства броя на научни проекти с чуждестранно (европейско) и национално финансиране, спечелени в резултат на положителна оценка от външни рецензенти. Редовно се провежда външен одит на Научноизследователския сектор към СУ, който ежегодно получава ресертифициране за своята дейност по финансово-счетоводното, административното и информационното обслужване на научноизследователски проекти.

По 10.1.2. Следакредитационното наблюдение и контрол (САНК), извършен от НАОА е установил изпълнението на дадените препоръки от предходната институционална акредитация. С решението на Акредитационния съвет на НАОА за утвърждаване на доклада по САНК за СУ , прието с протокол №3/02.02.2017 г., се обръща внимание и на други критерии, които са оценени като частично спазени и които е препоръчано да бъдат изпълнени в периода до следващата институционална акредитация. Тези препоръки се отнасят до: 1. *Финансова осигуреност на обучението и на преподавателската дейност.* 2. *Провеждане на вътрешни и външни одити на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството.* 3. *Провеждане на анкетни проучвания и други форми сред работодатели за идентифициране на изисквания на практиката към подготовката на студентите и търсенето и реализацията на дипломираните студенти.* Мерките, които СУ предприема за изпълнение на указанията на Акредитационния съвет на НАОА и постигнатия напредък са своевременни и посочените препоръки са изпълнени.

По 10.1.3. От доклада-самооценка и приложената към него документация е ясно, че СУ е приел и прилага процедури за предприемане на действия във връзка и по повод на резултатите от програмната акредитация. Препоръките, дадени при предходната програмна акредитация на професионални направления в университета, са взети под внимание от факултетите и са изготвени

доклади-самооценка. Приемането на всички доклади – самооценка, свързани с акредитирането на професионални направления са документирани в протоколи от заседания на Академичен съвет.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 10.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 10 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

СУ осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми. СУ е приел и прилага процедури за предприемане на действия във връзка и по повод на резултатите от програмната акредитация на професионалните направления, по които осъществява обучение

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Софийският университет „Св. Климент Охридски“ е запазил водещите си позиции сред образователните институции в страната. Има предпоставки за ускореното развитие и постигане на конкурентоспособно образователно равнище на СУ сред висшите училища в Европа. Постигнатото е на основата на:

- висококвалифициран академичен състав,
- висок за страната интерес на кандидат-студентите към СУ,
- изградена уникална система за управление на качеството,
- съвременната учебна документация,
- висока степен на развитие на дистанционното обучение.

Въздействия върху СУ „Св. Климент Охридски“

В ъ з д е й с т н и я в ъ р х у С У ” С в . К л и м е н т О х р и д с к и	Желани	Нежелани
	Силни страни	Слаби страни
	<ul style="list-style-type: none"> Мисията на СУ е в пълно съответствие с образователните тенденции, заложи в стратегията. Създадени са и функционират вътрешни структури за разработване и прилагане на политика за осигуряване на качеството, в които се включват преподаватели, студенти и заинтересовани страни; СУ покрива широк спектър от 28 професионални направления, в които се обучават студенти в 108 специалности и в значителен брой магистърски и докторски програми в 16 факултета; Учебните планове и програми се актуализират на 5 години и има стремеж за поддържане на високо качество на учебната дейност; При разработването на Системата за управление на качеството са привлечени авторитетни и опитни експерти от академичната общност на СУ; Формирани са измерими индикатори за качеството на образователната, научноизследователската и административна дейност. 	<ul style="list-style-type: none"> Недостиг и трудно осигуряване на човешки ресурси за някои дейности – напр. експерти за вътрешни одити по качеството; анализатори, социолози и др.; Недостатъчно използване на потенциала на системата „Алумни“ за нуждите на управление на качеството.

“			
---	--	--	--

у	в	Възможности	Заплахи

<p>С У „ С в · К л и м е н т О х р и д с к и “</p>	<p>Ъ н ш н и</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Позитивен имидж на университета в национален мащаб; • Широко партньорство с национални институции и звена, с които са създадени работещи контакти; • Участие в множество международни организации; • Присъствие в международни класации на университети; • Изградено доверие в представители на работодатели и други заинтересовани страни от външната среда; <p>Широка мрежа от Алумни в различни професионални направления, която се ползва за подобрене на качеството на обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Несъвършенства в модела на финансиране на висшите училища и в частност – недостатъчно финансиране на СУ; • Слаба мотивация на студенти, работодатели и други външни партньори за доброволно участие в процесите за повишаване на качеството.
---	----------------------------------	---	---

Институционалният капацитет от предходната акредитация е 31 500.

На базата на констатациите за резултатите от извършеното оценяване Постоянната комисия по Природни науки математика и информатика предлага на Акредитационния съвет да утвърди капацитет 35 800 студенти за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в СУ „Св. Климент Охридски“. Към посочения капацитет да бъде добавен общ капацитет за ОНС „Доктор“ 1200.

V. ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ЗА СРЕДАТА ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Постоянната комисия предлага да бъде дадена положителна оценка на средата за провеждане на дистанционна форма на

обучение.

Председател на ПКПНМИ:.....
(проф. Мария Шишиньова)

VI. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

Препоръка 1. Да се стимулира мотивацията и ангажираността на студентите за по-активно участие в изготвяне и актуализиране на учебните програми.

Срок: постоянен